

BIBLIOTECA *MARCEL·LÍ DOMINGO*

Recull de premsa local i comarcal

«LO» POETA DE LA CINTA

(En memòria i honor del Mestre Moreira)

Ani, la memòria del Mestre Moreira, mai totalment oblidada, s'ha revifat per l'encert de sa filla Conxa en recitar lo libre "Del Folklore Tortosà", qual edició original ja estava pràcticament esgotada o desapareguda.

(Per cert, que un dels poquet exemplars que en quedaven de l'edició original me'l tenia "segrerat" a casa meua de Tortosa, trobant-me en la "diàspora" de l'abandon; però mai de cap va passar lo seu legítim propietari, qui ja devia malpensar de l'amic desmemoriat...)

A més a més, m'obliga a parlar-ne una ràp personal: no fa molt, en un article a la premsa local, tot i reconèixer-li la títol de tortosà el jutge que tota li atorguem a Moreira, li discutia lo de "mestre", diem-hi "gramatical".

Me'n vaig adonar tant, quan ja s'estava "enformant" la redacció del llibre, que, ben involuntàriament, lo meu criteri, errat o no, podia influir, en forma negativa, en l'estimació de la persona i de l'obra.

Per n'hàix, ara, a tall de descàrrec de consciència, vull lloar la memòria del Mestre Moreira.

D'altra banda, no em caldrà forçar cap explicació ni justificació del tema que m'he triat, perquè la Cinta i Moreira femos un binomi tan clar, que l'otany és que el començari de l'aparellament de la Verge amada i lo seu cantor (en la veu des d'"infantíll" a la seu, i en la ploma no signa mai l'enyent).

Recordo que fa molta anys, en un Programa de Festes, un altre "mestre", l'historiador Bayert va tocar lo tema exhaustivament baix un títol molt semblant al qui escap-fala lo meu treball; però tinc la seguretat que l'autor no s'enfadarà pel plaig, des del més enllà, i que els dos, al costat del tron de la volguda Patrona, feliçant-li la Festa, se'n aloguen que un modest amic i fervent admirador reviscolé alhora la seua estimada memòria.

Venem a la Cinta se n'hi han fet molta, bastants prov bones i tota fàcil d'ensor, perquè molts som los atrevits als qui lo nostre carinyo a la Verge mos fa sentir poetes, i es que en tota los onres de la vida, l'amor és font d'inspiració... Venem arraconats indolits, venem consensats en retalls de publicacions locals...

Però en este aspecte pot ser me'n sortiria més ben lliurat i em resultaria més fàcil re-metre l'amable lector al capítol XLV de la bella obra "La Santa Cinta de Tortosa", en la què lo bon amic Mariano Jover va endemernar-la, fa un parell d'any, deixant-mos un positiu i valuos record del VIII Centenari de la gloriosa baixada de la Cinta.

En diu capítol, dedicada a la poètica "cintera", presenta una cinta per a mí, personalment, força breuvala i generosa, però, dins del què cap en un mostrari aplegat a fi que l'acurada edició estés a punt lo moment precís, prou representativa, antològica gosaria dir.

L'única, per inalienable dret propi, lo fi poeta i mestre de poetas Mossèn Tomàs Bellungí, autor, a més, de la dolça lletre dels magnífics Coups que cantem a la Novena en la tendresa del prec de la tornada: "Mare, aplegues la llança...".

Hi figuren també Josep Vergés Zaragoza, Secundí Sabadé, Maria Font, Gerardo Vergés Zaragoza, Joan Cill Mulet, R. i Salvà, Jesús Masip, Joan Torral Balagat, de Sant Carles; còpies de Ramonet Pitart i del "Camalero"... i àlthos forasters qui, açí es-tant, se van sentir compresos per la Cinta, filla de Mossèn Sol, qui els ensenyava a estimar-la, com Don Quixote llant, de grata recordació per al qui firma.

La llista no és, ni pretén ser-ho, totalment exhaustiva, per la pròpia feina selectiva i per la manca de temps. Són flauts de memòria, però recordo ara mateix gràncios ver-soes festius de Mossèn Abacart, una bella poesia al Descens, de Gerardo Vergés Prinyop i d'altres que no puc precisar l'autor.

Punt i a part, perquè ocupa un lloc preferent, ja que s'indina pels indrets de l'èpi-ca, per al poema en latí clàssic del Pare Beltrán, frare tortosà del segle XVIII, pràcticament desconegut per a la gran massa, qual oda merita l'honor d'obrir l'indical capítol poètic de l'obra de Jover, qui va ser-se, a més, lo seu "descubridor" per als no iniciats. Ja veieu que per manca de voluntarios i bons poetas "cinteros", la Verge no se'n podia quedar...

-- I lo Mestre Moreira --pot preguntar algú-- no ha sigut seleccionat?

-- Aquí vig --li contestare-- i es lo fi del treballat que este escrivint. Perquè no sols no l'ometteix, sinó que li dedica un capítol sencer ans de parlar dels poetas.

I és que lo vers, lo poema més inspirat, més sentit, més conegut, més repetit, més famós; la poèta "cintera" per antonomàsia es del Mestre Moreira i ella tota sola ja li acredita lo títol que retula lo mes escrit: "LO" POETA DE LA CINTA.

Perlo, tota ho hauren endevinat, de son triomfal "Himne a la Santa Cinta", que el cantem en tant d'oposicions entusiastes que, pot ser per la mateixa emoció, no sabem de saborejar la sofrana inspiració i la bellosa poètica de cada paraula, de cada frase, de cada estrofa...

Pense que molt pocs himnes del càtre que siguen --patriòtic, religiós, social...-- po-den comparar-se-li i ben segur que cap lo supera, mirant-hi solament lo contingut de la lletra, lo fervoros sentiment que entranya i la deliciosa forma de dir-ho.

Me penso que la Verge, agrilla per l'homenatge que son fill enamorat li prepara, va amar inspirant-li a cas d'ovella, paraula a paraula...

Finalment, perquè ara no ve al cas, de lo pensat de la lletra, l'homeno i també inspirada mítica de Mossèn Peris (fill també de Mossèn Sol); però en l'armonia i inseparable conjunt dels dos autors goso mantindre lo desitj de si en aubrem trobar un altre l'himne més expressiu de l'únic amor d'un poble endorervit.

Pot ser vindria bé, pel nostre goig i esplai espiritual, una breu anàlisi del text de l'himne.

Comença lo "chor popular" en una vibrant invitació a tots los fills de la terra torto-sina a cantar a la Cinta, a donar-li el cor, a estimar-la, a jurar defensar-la... acabant en l'esclat de i l'honra Cinta sobre tot!!!

Segura la finer deliciosa de les estrofes: la poètica explicació de l'implaçada com-posició del Cíngul; lo pes de la Cinta en nostra història, posant a pagure d'or i la deli-ciosa i inspirada conclusió del perpetu vida i mort -- cel i terra -- encadenament, pre-cis (d'or), fragant (de roses), efectiu (d'amor) dels cors de tots los tortosins en lo de la Reina, Mare i Trece.

I torna l'esclat explosiu del "Chor popular", més animat, si cap, pel respir i l'ència de la dolça tendresa i suavitat de les estrofes...

I ho va ser, aquesta obra cimsa, obra única, fruit d'un moment de sortosa inspira-ció de Moreira. Porta per naturales, per do natural, ho era tant si escrivia en prosa com si ho feia en vers; però alhora si volien condicionar la poesia a les exigències de la mètr-ica i la consonància (flavors de vers llure, poc), només caldria repassar l'homenatge del Museu i esgudiar-ne una bona collita de venes del Mestre dedicada a la Cinta, una se-ccions i dretes, atres de al bon humor, despendigada pels diars i revistes de sentit ca-bós des de los primeries de segle.

Espero que quede demostrat que tant per qualitat --insuperable en l'himne-- com pe quantitat --sense xifra, però molta venos--, lo Mestre Moreira ti ben guanyada la cre-dencial de "Poeta de la Cinta".

Quan a les Festes, que ja hi som, escolàssim, cantàssim l'entranyable Himne, recordem'on los tortosins que esta vibrant expressió colectiva, quant delirant a la tor-na de lo Present, del nostre amor a la Cinta, lo debem a la inspiració del recordat Mestre Moreira, per al qui demans, en una onció (pos la Verge ja el lindrà al seu costat del, escoltant satisfeta lo clamor dels seus fills), sinó l'estimació que es mereix la me-mòria de l'Últim tortosà.

Creo recordar que desà Bayert que l'himne l'havia d'immortalitzar al Mestre Morei-ra en la memòria dels tortosins de tots los temps. M'hi apunta a la rotunda afirmació de l'atre "mestre" i cal esperar dels hectors, dels paisans, que no mos fassen quedar mala-ment.

Bones Festes per a tots i, per a les Cintes de tot arreu, un feliç dia.

FRANCISCO CLIMENT I FERRER

Font: biblioteca.tortosa.cat